

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра журналістики та нових медіа

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Пресова журналістика з практикумом

галузі знань: 06 Журналістика
спеціальності: 061 Журналістика
освітньої програми: Журналістика

Інститут журналістики

2017-2018 рік

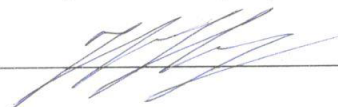
Робоча програма навчальної дисципліни «Пресова журналістика з практикумом» для студентів освітньої програми «журналістика» спеціальності 061 журналістика, галузі знань 06 «Журналістика», 2017 року – 28 с.

Розробники: **Жигун Сніжана Віталіївна**, доктор філологічних наук, доцент кафедри журналістики та нових медіа; **Сніжко Андрій Сергійович**, кандидат політологічних наук, старший викладач кафедри журналістики і нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка; **Ясиновський Валерій Кирилович**, доцент кафедри журналістики та нових медіа

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри журналістики та нових медіа.

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

(Ю. В. Нестерук)

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора
Інституту журналістики
з навчальної роботи

(Росінська О.А.)

© Університет Грінченка, 2016, 2017
© Ясиновський В. К., Жигун С. В., 2017
© Жигун С. В., Сніжко А. С., 2016

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I.</i>	9
<i>Змістовий модуль II.</i>	10
<i>Змістовий модуль III.</i>	11
<i>Змістовий модуль IV.</i>	12
<i>Змістовий модуль V.</i>	12
<i>Змістовий модуль VI.</i>	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни.....	15
V. Плани семінарських занять.....	17
VI. Завдання для самостійної роботи.....	26
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	28
VIII. Методи навчання.....	29
IX. Методичне забезпечення курсу.....	30
X. Питання до екзамену.....	30
XI. Рекомендована література.....	31

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Пресова журналістика з практикумом» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медій на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Пресова журналістика з практикумом», необхідне методичне забезпечення, складові й критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Навчальний курс розкриває особливості діяльності працівників ЗМІ, спрямованої на випуск газетно-журнального видання, від задуму до просування видання до читача. Під час вивчення курсу, студенти переконуються, що творчий фах потребує наполегливої праці, постійного пошуку та самовдосконалення.

Метою навчального курсу «Пресова журналістика з практикумом» є набуття знань та навичок, необхідних для роботи у сучасному друкованому ЗМІ, формування комплексного погляду на фах журналіста газетно-журнального видання, бачення своєї роботи у системі завдань, інформаційної політики та цінностей усього видання.

Завдання курсу:

- забезпечити теоретичними знаннями, необхідними для ефективної практичної діяльності;
- сформулювати навички роботи в сучасних друкованих виданнях;
- сформулювати журналістських стиль написання матеріалів;
- перевірити (і допустити до друку) студентські роботи;
- надати майбутнім журналістам вичерпні теоретичні знання з газетно-журнального менеджменту, прищепити їм практичні управлінські навички.

Вивчивши дисципліну «Пресова журналістика з практикумом» студент повинен:

Бути компетентним у:

- положеннях теорії сучасної журналістики;
- загальній теорії жанрів;
- класифікації аналітичних жанрів різних журналістських шкіл;
- специфіці організації інформаційного матеріалу (+ робота з інформаційними джерелами) в кожному окремому жанрі;
- законодавчій базі, яка регулює правовідносини в системі ЗМІ;
- принципах організації роботи друкованих ЗМІ;
- принципах управління редакційним колективом;
- функціях роботи та структурі редакції друкованого органу;
- основах комунікативних технологій.

Мати компетентності:

- розрізняти різні гілки журналістських жанрів;
  - орієнтуватися в різних методиках збору інформації;
  - орієнтуватися в різних методиках організації журналістського матеріалу;
  - професійно аналізувати зібраний інформаційний матеріал;
  - організовувати зібрану інформацію в цілісний журналістський текст;
  - налагоджувати ділові зв'язки з друкарнею та організаціями, які займаються розповсюдженням преси;
  - вести чіткий облік, контроль фінансів;
  - легко орієнтуватися в суспільно-політичних процесах, що відбуваються в Україні та за її межами;
  - складати бізнес-план, який забезпечував би стабільність існування видання на пресовому ринку;
  - знаходити оптимальні варіанти організації друкованого видання й забезпечення його кадрами фахівців;
  - враховувати вимоги ринку й знаходити місце в ньому для успішного просування власного видання;
  - формувати стратегію видання, яка б сприяла розширенню читачкої аудиторії;
  - складати перспективні й поточні плани роботи редакції;
- знаходити надійні методи підвищення іміджу видання.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців напряму 061 журналістика дисципліна «Пресова журналістика з практикумом» входить в блок дисциплін, що формують спеціальні навички фахівця.

Міжпредметні зв'язки.

Курс «Пресова журналістика з практикумом» викладається після курсу «Університетські студії: Вступ до фаху».

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 240 год., із них 50 год. – лекції, 48 год. – практичні заняття, 98 год. – самостійна робота, 14 год. – модульні контрольні роботи, 30 – семестровий контроль.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Пресова журналістика з практикумом» завершується підсумковим контролем – іспитом.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: специфіка роботи журналіста в друкованих медіа: взаємодія із редакційним колективом; збір, підготовка та оформлення журналістських матеріалів.

Курс	Напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>8 кредитів</i></p> <p>Змістові модулі: <i>7 модулів</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>240 годин</i></p>	<p>Освітня програма: Журналістика</p> <p>Шифр та назва спеціальностей 061 Журналістика</p> <p>Галузь знань 06 Журналістика</p> <p>Освітній рівень <i>перший (бакалаврський)</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2</p> <p>Семестр: 3, 4</p> <p>Аудиторні заняття: 98 годин, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): <i>50 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>48 годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: <i>14 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>98 годин</i></p> <p>Вид контролю: 30 год. <u>іспит</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I семестр

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль I. Пресова журналістика									
1.	Вступ до курсу	2	2	2					
2.	«Журналістика технології» і «журналістика творчості»: вічна єдність суперечностей	18	4	4					
3.	Факти в журналістиці	4	4	2	2				
4.	Пошук теми. Робота з джерелами	4	4	2	2		14		
Модульна контрольна робота 1		2						2	
Разом		30	14	10	4		14	2	
Змістовий модуль II. Специфіка жанрів пресової журналістики: інформаційні жанри									
5.	Жанри пресової журналістики	14	2	2			12		
6.	Інформаційно-технологічні жанри	2	2	2					
7.	Інформаційно-технологічні жанри: звіт	4	4	2	2				
8.	Інформаційно-технологічні жанри: репортаж	4	4	2	2				
9.	Інформаційно-технологічні жанри: інтерв'ю	4	4	2	2				
Модульна контрольна робота 2.		2						2	
Разом		30	16	10	6		12	2	
Змістовий модуль III. Специфіка жанрів пресової журналістики: аналітичні та публіцистичні жанри									
10.	Інформаційно-технологічні жанри: кореспонденція	4	4	2	2				
11.	Інформаційно-технологічні жанри: огляд	4	4	2	2				
12.	Інформаційно-технологічні жанри: коментар	4	4	2	2				
13.	Інформаційно-технологічні жанри: зарисовка	16	4	2	2		12		
Модульна контрольна робота 3.		2						2	
Разом		30	16	8	8		12	2	
Змістовий модуль IV. Практикум з написання матеріалів									
14.	Підготовка журналістських матеріалів в різних жанрах	28	10		10		18		
Модульна контрольна робота 4.		2						2	
Разом		30	10		10		18	2	
Разом за навчальним планом		120	56	28	28	-	56	8	-

Семестр 4

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль V. Організація роботи редакції									
15.	Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ	4	4	2	2		14		
16.	Структура редакції	4	4	2	2				
17.	Індустрія інформації	18	4	2	2				
18.	Редакційно-видавничий процес	2	2	2					
	Модульна контрольна робота 5.	2						2	
	Разом	30	14	8	6		14	2	
Змістовий модуль VI. Сучасний медіа-менеджмент редакції									
19.	Медіа-менеджмент	4	4	2	2				
20.	Реклама на сторінках ЗМІ	24	8	4	4		16		
	Модульна контрольна робота 6.	2						2	
	Разом	30	12	6	6		16	2	
Змістовий модуль VII. Підготовка видання до друку. Практикум									
21	Планування номера	16	4	2	2		12		
22.	Архітектоніка видання	4	4	2	2				
23.	Макетування та верстка видання	4	4	2	2				
24.	Інтернет версія друкованого видання	4	4	2	2				
	Модульна контрольна робота 7.	2						2	
	Разом	30	16	8	8		12	2	
	Разом за навчальним планом	120	42	22	20		42	6	30
	Семестровий контроль	30							30
	Разом за курс	240	98	50	48		98	14	30

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Пресова журналістика

Лекція 1. Вступ до курсу. (2 год.)

Предтечі пресової журналістики;

200 років «газетної агонії»: від «суцільного радіо», через «суцільне телебачення» до «суцільного інтернету», «цифрового контенту»;

Рятівна технологічна еволюція: «кожному – своє». Цифровий світ, диференціація видань, on line «інформаційні фаст-фуди», електронні «клони» газет. Нові можливості і старі «ексклюзиви» пресової журналістики в період «цифрової боротьби» за новітній контент;

Після «зачарування цифрою»: європейська реінкарнація газетних кіосків, поступове повернення моди на «здорове читання» паперових книжок і періодики («шелфі» замість «селфі»)

Лекція 2-3. «Журналістика технологій» і «журналістика творчості»: вічна єдність суперечностей (4 год.)

Герої першої полоси.

Не потурання і не повчання – аргументоване переорієнтування читача;

Уміння прочитувати людину як неповторну книжку, уміння дивуватися;

Час мотиваційної підтримки господарів-працелюбів;

Рецептори журналістського сприйняття (короткометражний фільм

Мікеланджело Антоніоні: «Погляд Мікеланджело»;

Суспільні цінності і заповіді журналіста: не бреши, не купуйся/продавайся, не повчай, не нашкодь.

Лекція 4. Факти в журналістиці (2 год.)

«Факт – батько журналістики, деталь – її мати». Секрети пошуку факту, і відкриття деталей. Майстер-клас публіциста, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка Степана КОЛЕСНИКА.

Лекція 5. Пошук теми. Робота з джерелами. (2 год.)

Вихід на об'єкт журналістського дослідження. Комунікація і спілкування. Майстер-клас журналіста, краєзнавця, постійного автора видання «Грінченко-інформ» Григорія ТИТАРЕНКА (м. Полтава).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Специфіка жанрів пресової журналістики: інформаційні жанри

Лекція 6. Жанри пресової журналістики (2 год.)

Система журналістських жанрів пресової журналістики.

Група інформаційно-технологічних жанрів, аналітично-публіцистичні та складені.

Лекція 7. Інформаційно-технологічні жанри (2 год.)

«Королі інформації»: новини, прес-анонс, прес реліз, замітка. Особливості, вимоги, технологічні трансформації, архітектоніка.

Лекція 8. Інформаційно-технологічні жанри: звіт (2 год.)

Спосіб «розгортання факту» за принципом «книжки-розкладайки». Вимоги до жанру, особливості відтворення події «звітуванням». Систематизація, акцентування, «діалогізація», «позиціонування» думок. Звіт із брифінгів та прес-конференцій.

Лекція 9. Інформаційно-технологічні жанри: репортаж (2 год.)

Традиції українського репортажу: Йогансен, Мар'ямов. Трублаїні, Полторацький. Особливості і вимоги. «Натуралізація» автора-очевидця. «Архітектоніка експресії»: виражальні засоби для «втягування» читача у подію.

Лекція 10. Інформаційно-технологічні жанри: інтерв'ю (2 год.)

Правове трактування авторства. Класифікація: інтерв'ю-портрет, інтерв'ю-тема, інтерв'ю-проблема, інтерв'ю-викриття. Особливості. Технологія організації. Практика ведення та підготовки до друку.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Специфіка жанрів пресової журналістики: аналітичні та публіцистичні жанри

Лекція 11. Інформаційно-технологічні жанри: кореспонденція (2 год.)

Особливості і вимоги. Підготовка матеріалу. Розкриття теми. Роль доказовості, аргументації, критичного аналізу. Виразальні засоби.

Лекція 12. Інформаційно-технологічні жанри: огляд (2 год.)

«Реабілітація» жанру. Особливості – від літературно-мистецьких спортивних, пресових оглядів до фінансових оглядів та банківських котирувань. Вимоги.

Лекція 13. Інформаційно-технологічні жанри: коментар (2 год.)

«Печать» допоміжного, «перехідного» жанру. Значущість: індикатор незаангажованості, об'єктивності, аргументованості. Особливості. Вимоги.

Лекція 14. Інформаційно-технологічні жанри: зарисовка (2 год.)

Особливості. Мета. Об'єкт – герой. Вимоги. «Залюбленість» в героя. Стиль і виразальні засоби. Практика підготовки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

Організація роботи редакції

Лекція 15. Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ (2 год.)

Закону України "Про інформацію", Закон України «Про доступ до публічної інформації», Закон України «Про захист персональних даних», Закон України

«Про рекламу», Закон України «Про захист суспільної моралі», Закон України «Про авторське право і суміжні права», Закон України «Про авторське право і суміжні права», Цивільний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Конституція України.

Лекція 16. Структура редакції (2 год.)

Головний редактор, заступники головного редактора, відповідальний секретар, редколегія, відділи; літредактор, більд-редактор.

Технологія редакційного опрацювання матеріалу.

Визначні українські редактори: Борис Дерев'янка, Федір Маківчук, Іван Сподаренко.

Лекція 17. Індустрія інформації (2 год.)

Як працює сучасне інформаційне агентство. Презентація керівника прес-служби Укрінформу з.ж.України Сергія САЙ-БОДНАРЯ.

Лекція 18. Редакційно-видавничий процес (2 год.)

Редакційний етап випуску номера видання. Редагування матеріалів. Друкарський етап випуску газети. Коректура. Розповсюдження газетної продукції: передплата, продаж, безкоштовне розповсюдження. Заходи промоуції видання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI

Сучасний медіа-менеджмент редакції

Лекція 19. Медіа-менеджмент (2 год.)

Монетизація змісту видання, заходи з підвищення продажів. Дослідження аудиторії засобами зворотного зв'язку (листи читачів, опитування, анкетування; форуми, соц.мережі та інші засоби мережі). Популярність видання: реклама та промоуція

Лекція 20-21. Реклама на сторінках ЗМІ (4 год.)

Реклама як соціальне явище. Її види, цільове призначення. Реклама у ЗМІ. Жанри рекламних матеріалів (Рекламне оголошення. Рядкова або рубрикаційна реклама. Рекламне звернення. Рекламна замітка, репортаж, інтерв'ю. Рекламна рецензія, нарис, життєва історія. Фотореклама). Рекламні видання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VII

Підготовка видання до друку. Практикум

Лекція 22. Планування номера (2 год.)

Довгострокове і короткострокове планування. Рубрики: постійні і варіативні. Поняття новини. Абсолютна і реципієнтська новизна. Проблема об'єктивності. Психологічні фактори сприйняття інформації. Цінність новини. Новинні фактори. «Жорсткі» та «м'які» новини. Календар нагадування й архів.

Повторювані й циклічні теми. Особливий підхід до звичайних тем.

Пошук ідей в мережі: новинні групи, блоги, пошукові машини, тематичні сайти, інші ЗМІ.

Лекція 23. Архітектоніка видання (2 год.)

Головні складові газетної форми. Постійні елементи ГЖВ. Розмірні елементи ГЖВ. Копозиція номера і шпальти. Види подачі текстових матеріалів та їхнє оформлення (добірка, вікно, підвал, розворот, тематична сторінка, газета в газеті, тематичний номер). Засоби виділення матеріалів у виданні (шрифтове, композиційне, графічне, комбіноване).

Лекція 24. Макетування та верстка видання (2 год.)

Верстка ГЖВ та її різновиди. Макет та види макета. Макетування номера і шпальти (вибір формату й орієнтації сторінки, визначення берегів, розробка модульної сітки, підбір елементів дизайну). Вибір шрифтів (кегель, гарнітура, накреслення). Верстка видання (визначення довжини рядка, кількість колонок, способів вирівнювання, задання міжлітерних, міжслівних і міжрядкових інтервалів, переносів). Програми верстки та їхні можливості.

Лекція 25. Інтернет версія друкованого видання (2 год.)

Можливості інтернет-журналістики та специфіка аудиторії. Жанри інтернет-журналістики. Адаптація матеріалів до різних платформ.

Просування ресурсу до читача (Аналіз статистики сайту, сео-оптимізація, каталоги ресурсів, посилання на інших ресурсах). Монетизація сайту.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Газетно-журнальне виробництво»

Разом: 240 год., з них лекції – 50 год., практичні – 48 год., модульний контроль – 14 год., самостійна робота – 98 год., семестровий контроль 30 год.

Тиждень	I	I	II	II-III	III-IV
Модулі	Змістовий модуль 1				
Назва модуля	Пресова журналістика				
Кількість балів за модуль	67 балів				
Лекції	1	2	3	4	5
Дати					
Теми лекцій	Вступ до курсу 1 б.	«Журналістика технологій» і «журналістика творчості»: вічна єдність суперечностей 2 б.		Факти в журналістиці 1 б.	Пошук теми. Робота з джерелами 1 б.
Теми практичних занять				Факти в журналістиці 10+ 1 б.	Пошук теми. Робота з джерелами 10 + 1 б.
Самостійна робота					Табл. 6. 1 (15 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				
Тиждень	V	VI	VII	VIII	
Модулі	Змістовий модуль 2				
Назва модуля	Специфіка жанрів пресової журналістики: інформаційні жанри				
Кількість балів за модуль	78 балів				
Лекції	6, 7	8	9	10	
Дати					
Теми лекцій	Жанри пресової журналістики 1 б. Інформаційно- технологічні жанри 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: звіт 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: репортаж 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: інтерв'ю 1 б.	
Теми практичних занять		Інформаційно- технологічні жанри: звіт. 10 + 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: репортаж 10 + 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: інтерв'ю 10 + 1 б.	
Самостійна робота	Табл. 6. 1 (15 балів)				
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				
Тиждень	IX	X	XI	XII	
Модулі	Змістовий модуль 3				
Назва модуля	Специфіка жанрів пресової журналістики: аналітичні та публіцистичні жанри				
Кількість балів за модуль	88 бали				
Лекції	11	12	13	14	
Дати					
Теми лекцій	Інформаційно- технологічні жанри: кореспонденція 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: огляд 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: коментар 1 б.	Інформаційно- технологічні жанри: зарисовка 1 б.	

Теми практичних занять	Інформаційно-технологічні жанри: кореспонденція 10+ 1 б.	Інформаційно-технологічні жанри: огляд 10 + 1 б.	Інформаційно-технологічні жанри: коментар 10 + 1 б.	Інформаційно-технологічні жанри: зарисовка 10 + 1 б.
Самостійна робота				Табл. 6. 1 (15 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			
Тиждень	XIII-XV			
Модулі	Змістовий модуль 4			
Назва модуля	Практикум з написання матеріалів			
Кількість балів за модуль	95 балів			
Теми практичних занять	Підготовка журналістських матеріалів в різних жанрах 50 + 5 б.			
Самостійна робота	Табл. 6. 1 (15)			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			

II семестр

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Змістовий модуль 5			
Назва модуля	Організація роботи редакції			
Кількість балів за модуль	77 балів			
Лекції	15	16	17	18
Дати				
Теми лекцій	Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ 1 б.	Структура редакції 1 б.	Індустрія інформації 1 б.	Редакційно-видавничий процес 1 б.
Теми практичних занять	Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ 10+1 б.	Структура редакції 10+1 б.	Індустрія інформації 10+1 б.	
Самостійна робота	Табл. 6. 1 (15 балів)			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 5 (25 балів)			
Тиждень	V	VI	VII	
Модулі	Змістовий модуль 6			
Назва модуля	Сучасний медіа-менеджмент редакції			
Кількість балів за модуль	76 балів			
Лекції	19	20	21	
Дати				
Теми лекцій	Медіа-менеджмент 1 б.	Реклама на сторінках ЗМІ 1 б.	Реклама на сторінках ЗМІ 1 б.	
Теми практичних занять	Медіа-менеджмент 10 + 1 б.	Реклама на сторінках ЗМІ 10 + 1 б.	Реклама на сторінках ЗМІ 10 + 1 б.	
Самостійна робота		Табл. 6. 1 (15 балів)		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 6 (25 балів)			
Тиждень	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль 7			

Назва модуля	Підготовка видання до друку. Практикум			
Кількість балів за модуль	88 балів			
Лекції	22	23	24	25
Дати				
Теми лекцій	Планування номера 1 б.	Архітекtonіка видання 1 б.	Макетування та верстка видання 1 б.	Інтернет версія друкованого видання 1 б.
Теми практичних занять	Планування номера 10+ 1 б.	Архітекtonіка видання 10 + 1 б.	Макетування та верстка видання 10 + 1 б.	Інтернет версія друкованого видання 10 + 1 б.
Самостійна робота	Табл. 6. 1 (15 балів)			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 7 (25 балів)			
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)			

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Пресова журналістика

Практичне 1. Факти в журналістиці (2 год.)

Пошуку факту, і відкриття деталей. Специфіка використання фактів у різних жанрах.

Література: 1- 3.

Практичне 2. Пошук теми. Робота з джерелами. (2 год.)

Вихід на об'єкт журналістського дослідження. Комунікація і спілкування. Пошук теми матеріалу. Вибір джерел.

Література: 1- 3.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Специфіка жанрів пресової журналістики: інформаційні жанри

Практичне 3. Інформаційно-технологічні жанри: звіт (2 год.)

Систематизація, акцентування, «діалогізація», «позиціонування» думок. Звіт із брифінгів та прес-конференцій (підготовка матеріалу).

Література: 1, 2, 3.

Практичне 3. Інформаційно-технологічні жанри: репортаж (2 год.)

Виразальні засоби репортажу. Підготовка матеріалу.

Література: 1, 2, 3, 9.

Практичне 4. Інформаційно-технологічні жанри: інтерв'ю (2 год.)

Інтерв'ю-портрет, інтерв'ю-тема, інтерв'ю-проблема, інтерв'ю-викриття. Підготовка матеріалу.

Література: 1, 2, 3, 4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Специфіка жанрів пресової журналістики: аналітичні та публіцистичні жанри

Практичне 5. Інформаційно-технологічні жанри: кореспонденція (2 год.)

Підготовка матеріалу. Розкриття теми. Роль доказовості, аргументації, критичного аналізу. Виразальні засоби.

Література: 1, 2, 3, 10.

Практичне 6. Інформаційно-технологічні жанри: огляд (2 год.)

Особливості – від літературно-мистецьких спортивних, пресових оглядів до

фінансових оглядів та банківських котирувань. Вимоги. Підготовка матеріалу.

Література: 1, 2, 3, 6.

Практичне 7. Інформаційно-технологічні жанри: коментар (2 год.)

Значущість: індикатор незаангажованості, об'єктивності, аргументованості. Особливості. Вимоги. Підготовка матеріалу.

Література: 1, 2, 3, 4, 11.

Практичне 8. Інформаційно-технологічні жанри: зарисовка (2 год.)

Особливості. Мета. Об'єкт. Вимоги. Підготовка матеріалу.

Література: 1, 2, 3, 4, 11.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Практикум з написання матеріалів

Практичне 9-13. Підготовка журналістських матеріалів в різних жанрах (10 год.)

Підготовка матеріалів у різних жанрах.

Пари відбуваються на базі навчально-виробничої майстерні «Грінченко-інформ».

Література: 1, 2, 3, 4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V

Організація роботи редакції

Практичне 14. Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ (2 год.)

1. Законодавство України про свободу слова, авторське право, друковані ЗМІ.
2. Повнота та істинність повідомлень. Фальсифікація.
3. Доступ до інформації і правила її збору. Інформаційний запит.
4. Спростування та правила його розміщення.
5. Невтручання у приватне життя особи/ Публічність.
6. Кодекси журналістської етики та їхні норми.

Завдання: Проаналізуйте дотримання юридичних та етичних норм у газетно-журнальному виданні на вибір.

Література: 1, 2, 3, 4.

Практичне 15. Структура редакції

1. Оцініть структури редакції, назвіть переваги та хиби кожної у конкретних умовах.
2. Керівництво редакції: представницькі, адміністративно-організаційні та творчі функції.
3. Колектив редакції: різноманітність функцій.

4. Спеціалізація \ універсальність.
5. Фахівці, що допомагають робити видання.

Завдання: розподіліться на групи і змодельуйте редакцію власного видання. Представте усіх фахівців, необхідних для її випуску.

Література: 5, 6, 7, 8.

Практичне 15. Індустрія інформації

Підготовка інформаційних повідомлень

Література: 5, 6, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VI **Сучасний медіа-менеджмент редакції**

Практичне 16. Медіа-менеджмент (2 год.)

1. Ефективність продажу змісту видань.
2. Дослідження аудиторії (листи читачів, опитування, анкетування; форуми, соц.мережі)
3. Менеджмент розповсюдження.
4. Реклама видань.

Завдання: Об'єднавшись у групи створіть бізнес-план модельованого видання, проведіть анкетування цільової групи.

Література: 8, 9.

Практичне 17-18. Реклама на сторінках ЗМІ (4 год.)

Моніторинг підприємств. Основи медіаметрії.

Під аудиторію «власного» видання створити перелік можливих рекламодавців.

Література: 9, 12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ VII **Підготовка видання до друку. Практикум**

Практичне 19. Планування номера і пошук тем (2 год.)

Довгострокове і короткострокове планування. Поняття новини. «Жорсткі» та «м'які» новини. Пошук тем для публікацій. Несподіваний підхід до звичайних тем.

Література: 4, 6.

Практичне 20. Архітектоніка видання (2 год.)

Постійні елементи ГЖВ. Заголовна частина газети. Службові деталі. Вихідні дані та їх оформлення. Розмірні елементи газети. Композиція номера і шпальти. Види подачі текстових матеріалів та їхнє оформлення. Засоби виділення матеріалів у виданні

Література: 3, 5.

Практичне 21. Макетування та верстка видання (2 год.)

Макетування видання.

Верстка видання.

Література: 3, 5.

Практичне 22. Інтернет версія друкованого видання (2 год.)

Адоптація друкованих матеріалів для інтернет-версії видання.

Література: 3, 5.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I. Пресо́ва журналістика

Тема 4. Пошук теми. Робота з джерелами (14 год.)

Зробити огляд матеріалів на молодіжну тематику, розміщених на інформаційних сайтах. Вибрати актуальні теми. Підібрати джерела.

Змістовий модуль II.

Специфіка жанрів пресо́вої журналістики: інформаційні жанри

Тема 5. Жанри пресо́вої журналістики (12 год.)

Створити альбом жанрів.

Змістовий модуль III.

Специфіка жанрів пресо́вої журналістики: аналітичні та публіцистичні жанри

Тема 10. Інформаційно-технологічні жанри: зарисовка (12 год.)

Напишіть нарис (зарисовку) на обрану тему.

Змістовий модуль IV.

Практикум з написання матеріалів

Тема 14. Підготовка журналістських матеріалів в різних жанрах (18 год.)

Написати 6 матеріалів різних жанрів на молодіжну тематику.

Змістовий модуль V.

Організація роботи редакції

Тема 15. Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ (14 год.)

До кожного з написаних матеріалів до теми 14 самостійної роботи розписати закони, які можуть бути порушені у матеріалі, або, які регулюють діяльність ЗМІ.

Змістовий модуль VI. Сучасний медіа-менеджмент редакції

Тема 20. Рекла́ма на сторінках ЗМІ (16 год.)

Зробити огляд рекламного ринку українських друкованих медіа.

Змістовий модуль VII. Підготовка видання до друку. Практикум

Тема 21. Планування номера (12 год.)

Зробити тематичний план видання на 6 місяців.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
I семестр			
Змістовий модуль I			
Пресова журналістика			
Тема 4. Пошук теми. Робота з джерелами (14 год)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	4
Змістовий модуль II			
Специфіка жанрів пресової журналістики: інформаційні жанри			
Тема 5. Жанри пресової журналістики (12 год.)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	5
Змістовий модуль III			
Специфіка жанрів пресової журналістики: аналітичні та публіцистичні жанри			
Тема 13. Інформаційно-технологічні жанри: зарисовка (12 год.)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	12
Змістовий модуль IV			
Практикум з написання матеріалів			
Тема 14. Підготовка журналістських матеріалів в різних жанрах (18 год.)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	14
II семестр			
Змістовий модуль V.			
Організація роботи редакції			
Тема 15. Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ (14 год.)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	1
Змістовий модуль VI.			
Сучасний медіа-менеджмент редакції			
Тема 20. Реклама на сторінках ЗМІ (16 год.)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	6
Змістовий модуль VII.			
Підготовка видання до друку. Практикум			
Тема 21. Планування номера (12 год.)	практичні, модульний контроль, екзамен	15	8
Разом: 98 год.	Разом: 50 балів		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Газетно-журнальне виробництво» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де

зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

**Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю**

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	25	25
2.	Відвідування практичних занять	1	24	24
3.	Робота на практичному занятті	10	24	240
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	15	7	105
5.	Модульна контрольна робота	25	7	175
Максимальна кількість балів 569				
Коефіцієнт 0,106				

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна робота.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

**Порядок переведення рейтингових показників успішності
у європейські оцінки ECTS**

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної, індивідуальної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи та індивідуального навчально-дослідницького завдання залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;

- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

Х. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Оцініть, як вплинули винаходи ХХ ст. на розвиток газетно-журнальних видань.
2. Порівняйте можливості ГЖВ та інших ЗМІ як каналу комунікації. Назвіть переваги та слабкості.
3. Проаналізуйте чинники, що впливають на формування типу видання.
4. Визначте головні тенденції типологічної системи вітчизняних ГЖВ.
5. Правомірні і неправомірні обмеження свободи слова.
6. Авторське право.
7. Обґрунтуйте повноту та істинність повідомлень як визначальний критерій журналістської праці.
8. Доступ до інформації і правила її збору.
9. Чому вимога невтручання у приватне життя особи закріплена законодавчо?
10. Поясніть, що таке кодекс журналістської етики, як регулюється їх дотримання?
11. Визначте основні функції головного редактора.
12. Назвіть аргументи на користь і проти спеціалізації журналіста.
13. Порівняйте особливості перебігу редакційно-видавничого процесу у видавництві та редакції ГЖВ.
14. Назвіть основні напрями і принципи взаємодії журналіста і редактора.
15. Назвіть чинники, що зумовлюють вибір способу розповсюдження видання, назвіть переваги кожного.
16. Розкрийте сенс довгострокового і короткострокового планування.
17. Абсолютна і реципієнтська новина на шпальтах газет.
18. Розкрийте значення понять «жорсткі» та «м'які» новини.
19. Пошук тем матеріалів: вчора й сьогодні.
20. Чи існує взаємозалежність між жанром і методом збору інформації?
21. Назвіть відмінності ілюстрацій від жанрів фотожурналістики.
22. Порівняйте вітчизняну традицію жанроподілу та західно-європейську.
23. Прокоментуйте вимоги, які висувують до інформаційних жанрів.
24. Розкрийте особливості роботи журналіста над інтерв'ю.
25. Розкрийте специфіку репортажу.
26. Поясніть, чому для замітки рекомендують обирати композицію «перевернутої піраміди»?
27. Чому журналістське розслідування є одним з найбажаніших жанрів для журналіста, видання, читача?
28. Розкрийте особливості нарису як жанру журналістики.
29. Як залежить архітектоніка видання від його типу?
30. Назвіть головні функції заголовку і ліду.
31. Розкрийте сенс і перебіг основних етапів макетування і верстки.
32. Рекламні жанри на сторінках ГЖВ.
33. Як і навіщо досліджують аудиторію видання?
34. Порівняйте особливості діяльності журналіста ГЖВ та контент продюсера того ж видання.

35. У чому полягає особливості стилю та структури матеріалів мережевого видання?
36. Розкрийте суть сучасних тенденцій розвитку регіональних видань у світі та в Україні.
37. Поясніть роль літературно-художніх видань у суспільстві та видавничій галузі.
38. Прокоментуйте розвиток вітчизняної пропозиції видань для дозвілля.
39. Розкрийте суть ціннісно-орієнтуючої та культурно-освітньої функції молодіжних видань.
40. Розкрийте залежність контенту і оформлення видання від його типу.

ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. і допов. / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна. – К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2012. – 352 с.
2. Аньєс І. Підручник із журналістики. Київ: Києво-Могилянська академія, 2013. – 544 с.
3. Карпенко В. О. Журналістика: основи професійної комунікації : Навчальний посібник для студ. вузів, що навч. за спец. "Журналістика" / В. О. Карпенко ; наук. ред.: В. В. Різун ; НАН України, Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка . – Київ : Нора-Прінт, 2002 . – 347 с.
4. Крейг Р. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора в нових ЗМІ / Пер.з англ. А. Іщенка. – К.: Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2007. – 324 с.

Додаткова література:

5. Вступ до практичної журналістики. З докладним описом шляхів здобуття освіти у Німеччині [Текст] = Einführung in den praktischen Journalismus : навчальний посібник / В. Ла Рош, К. Майєр, Г. Гоффаккер. - Київ : Академія Української Преси, 2005. - 229 с.
6. Вайшенберг З. Новинна журналістика. Київ: Академія Української Преси, 2011. – С. 131-145; 217-262.
7. Сучасний медіа-менеджмент. Шляхи роздержавлення української преси [Текст] / В. Іванов, О. Хоменок [та ін.] ; ред.: В. Іванов, Н. Ланге. - Київ : Фонд Конрада Аденауера, 2007. - 122 с.
8. Картер М. Як керувати редакцією газети/ Мішель А.Картер, Гілліан Кей; Національний інститут преси. Київ : IREX ПроМедіа, 1999. – 28 с.
9. Еверетт Д. Учбовий посібник репортера. Київ : IREX ПроМедіа, 1999. – 22 с.
10. Мурікан Ж. Журналістське розслідування / Ж.Мурікан. К., 2003 – 75 с
11. Каппон Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс: Професійний порадник / Пер. з англ. А.Іщенка. – К.: «Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005.
12. Миронов Ю. Основи рекламної діяльності / Ю. Миронов, Р.Крамар. Дрогобич: Посвіт, 2007. – 108 с.

Робоча програма навчального курсу «Пресова журналістика з практикумом»

Розробники: *Ясиновський Валерій Кирилович*, доцент кафедри журналістики та нових медіа; *Жигун Сніжана Віталіївна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури та компаративістики; *Сніжко Андрій Сергійович*, кандидат політологічних наук, старший викладач кафедри журналістики і нових медіа.

Газено-журнальне виробництво. Програма навчальної дисципліни / Укладачі: С. В. Жигун., А. С. Сніжко – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 35 с.